

Nationaal Contactpunt

OESO-richtlijnen voor Multinationale Onderneming

Eerste Evaluatie

Amerikaans Staatsburger vs G4S en ING

20 januari 2021

ArgentinaAustraliaAustriaBelgiumBrazilCanadaChileColombiaCzechRepublicDenmarkEgyptEstoniaFinlandFranceGermanyGreeceHungaryIcelandIrelandIsraelItalyJapan

Melding bij het Nederlands Nationaal Contactpunt door een Amerikaanse staatsburger van een vermeende schending van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen door G4S en ING (9 september 2019).

Inhoud

1. Samenvatting	1
2. Samenvatting van de melding	2
3. Eerste Evaluatie	2
4. Nadere overwegingen	3
5. Conclusie	3

1. Samenvatting

Op 9 september 2019 diende een Amerikaanse staatsburger een melding in bij het Nederlands Nationaal Contactpunt over een specifiek geval betreffende een vermeende schending van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen door G4S en ING.

Indiener verwijst naar verschillende autoriteiten op het gebied van mensenrechten die ernstige en voortdurende schendingen van de rechten van immigranten, met inbegrip van kinderen, die worden vastgehouden in detentiecentra voor immigranten in de Verenigde Staten, hebben veroordeeld. Indiener voert aan dat G4S, een

beveiligingsorganisatie die door de Amerikaanse overheidsdienst U.S. Customs and Border Protection (CBP) is ingehuurd voor het vervoer van gedetineerden, een integrale rol speelt bij het schenden van de rechten van immigranten. G4S maakt de schadelijke praktijk van het scheiden van families mogelijk en vervoert immigranten naar detentiecentra waar zij geconfronteerd worden met onmenselijke en slechte omstandigheden. Indiener stelt dat er een rechtstreeks verband is tussen deze schendingen en ING, die kredietfinanciering voor G4S heeft verzorgd.

Het NCP concludeert dat deze melding geen nader onderzoek rechtvaardigt en heeft besloten dit specifieke geval te sluiten. Dit besluit omvat geen uitgebreide naspeuringen of feitelijk onderzoek, noch een uitspraak over de vraag of sprake is van schending van de Richtlijnen door G4S en ING. In deze eerste evaluatie motiveert het NCP zijn besluit om de partijen niet zijn goede diensten aan te bieden om hen te helpen door middel van dialoog een oplossing te bereiken. Het NCP verwijst daartoe naar de procedure voor specifieke gevallen die het Nederlands NCP bij meldingen volgt¹. In deze eerste evaluatie doet het NCP geen uitspraak over de juistheid van de beweringen van de indiener van de melding.

Overeenkomstig de procedure van het Nederlands NCP is het concept van de eerste evaluatie gezonden aan de betrokken partijen,

¹ <http://www.oecdguidelines.nl/notifications/contents/specific-instance-procedure>

vergezeld van een uitnodiging binnen twee weken te reageren, waarna de eerste evaluatie werd gefinaliseerd, rekening houdend met de opmerkingen van de partijen. De eerste evaluatie is vervolgens gepubliceerd op de website van het NCP: www.oecdguidelines.nl.

2. Samenvatting van de melding

Op 9 september 2019 kreeg het NCP een melding van een natuurlijk persoon uit de Verenigde Staten betreffende een specifiek geval van een vermeende schending van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen (hierna: de Richtlijnen) door G4S, met hoofdkantoor in het Verenigd Koninkrijk, en ING, met hoofdkantoor in Nederland. De indiener van de klacht zond tevens een kopie naar het NCP van de VS, het NCP van het VK, de OESO, de SER² (de Sociaal-Economische Raad, belanghebbende bij het IMVO-convenant bancaire sector), G4S en ING.

De indiener roept het Nederlands NCP op actie te ondernemen tegen de voortdurende schendingen van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen door ING³ en G4S⁴. Indiener verwijst naar verschillende autoriteiten op het gebied van mensenrechten die ernstige en voortdurende schendingen van de rechten van immigranten, met inbegrip van kinderen, die worden vastgehouden in detentiecentra voor immigranten in de Verenigde Staten, hebben veroordeeld.

Deze indiener voert aan dat G4S, een beveiligingsorganisatie die door de Amerikaanse overheidsdienst U.S. Customs and Border Protection (CBP) is ingehuurd voor het vervoer van gedetineerden, een integrale rol speelt bij het schenden van de rechten van immigranten. G4S maakt de schadelijke praktijk van het scheiden van gezinsleden mogelijk en vervoert immigranten naar detentiecentra waar zij geconfronteerd worden met onmenselijke en slechte omstandigheden. Indiener stelt dat er een rechtstreeks verband is tussen deze schendingen en ING, die kredietfinanciering voor G4S heeft verzorgd.

De indiener voert aan dat:

- G4S door het bieden van vervoersdiensten aan de CBP de Amerikaanse overheid helpt bij het opzettelijk scheiden van immigrantenfamilies;
- G4S gedetineerden naar Amerikaanse CBP-detentiefaciliteiten vervoert waar de mensenrechten van gedetineerden die onder hun verantwoordelijkheid vallen op grote schaal en voortdurend worden geschonden.
- Kredietfinanciering door ING rechtstreeks gekoppeld is aan deze activiteiten.

De melding had specifiek betrekking op de vermeende niet-naleving van de hoofdstukken van de Richtlijnen die op

mensenrechten betrekking hebben (hoofdstuk IV, artikelen 1, 3, 5 en 6) en er werd verwezen naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten alsmede naar delen van andere internationale normen en instrumenten inzake mensenrechten en humaniteit en het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind.

De indiener roept:

- G4S op onmiddellijk zijn contracten met de CPB en andere instanties van het Amerikaanse Department of Homeland Security die betrekking hebben op de detentie of het vervoer van immigranten in de Verenigde Staten te beëindigen;
- ING op onmiddellijk te stoppen met het deelnemen aan kredietverstrekking of andere financieringsactiviteiten waarbij G4S betrokken is totdat G4S bovengenoemde contracten heeft beëindigd; en
- zowel G4S als ING op om, in samenspraak met de betreffende belanghebbenden, onderzoek te doen naar de natuurlijke personen die nadelige gevolgen hebben ondervonden van het vervoer door G4S van immigranten in de VS en passende genoegdoening te bieden.

Indiener vraagt de NCP's in de VS en het VK zich vrijwillig terug te trekken uit deze klacht gezien de schijnbare belangenconflicten. Het zou immers, volgens de indiener, ongepast zijn indien een federale overheidsinstantie (het Amerikaanse State Department) zou oordelen over een klacht tegen een andere federale overheidsinstantie (het Amerikaanse Department of Homeland Security) en vermeende overheidscontracten met G4S (VK).

3. Eerste Evaluatie

In overeenstemming met de Richtlijnen en de meldingsprocedure van het Nederlands NCP concludeert het NCP dat, in het licht van de volgende overwegingen, de melding geen nader onderzoek rechtvaardigt. In deze eerste evaluatie doet het NCP geen uitspraak over de juistheid van de beweringen van de indiener van de melding.

In beginsel moet een melding worden ingediend bij het NCP van het land waar de vermeende problemen die door een onderneming worden veroorzaakt zich voordoen. De vermeende problemen doen zich in de VS voor. G4S en ING zijn multinationale ondernemingen conform Hoofdstuk I (Begrippen en uitgangspunten) van de Richtlijnen. G4S heeft zijn hoofdkantoor in het VK, ING in Nederland. Indiener vraagt de NCP's in de VS en het VK zich vrijwillig terug te trekken uit deze klacht gezien de schijnbare belangenconflicten. Het zou immers, volgens de indiener, ongepast zijn indien een federale overheidsinstantie (het Amerikaanse State Department) zou oordelen over een klacht tegen een andere federale overheidsinstantie (het Amerikaanse Department of Homeland Security) en vermeende overheidscontracten met G4S (VK). Conform de procedurele

² <https://www.imvoconvenanten.nl/en/banking>

³ <https://www.ing.com/About-us/Profile/ING-at-a-glance.htm>

⁴ <https://www.g4s.com/who-we-are/where-we-operate>

aanwijzingen heeft het Nederlands NCP dit specifiek geval gecoördineerd met het Amerikaanse en Britse NCP en heeft met hen overlegd over het resultaat van de eerste evaluatie. De indiener stelt dat de schendingen van rechten in de faciliteiten van de U.S. Custom and Border Protection (CBP) en de scheiding van immigrantenfamilies worden uitgevoerd in zijn naam als zijnde een Amerikaanse staatsburger en deels worden betaald met zijn belastingen en dat hij derhalve een belang heeft in de zaak. De indiener, die een beroepsmatige mensenrechtenachtergrond heeft, stelt voorts dat gezien de enorme schaal en het aanhoudend karakter van de vermeende rechtenschendingen zoals vervat in deze klacht, Amerikaanse staatsburgers in de context van de klacht meer aanspraak kunnen maken om aangemerkt te worden als belanghebbenden. Indiener verlangt de onmiddellijke beëindiging van de betrokkenheid van G4S bij schendingen door de CBP die betrekking hebben op de detentie van immigranten, het stopzetten van alle kredietverleningsbanden tussen ING en G4S totdat G4S zijn betrokkenheid bij de CBP beëindigt, en het bieden van passende genoegdoening aan alle getroffen personen.

Het NCP heeft de identiteit van de partij vastgesteld alsmede zijn belang in de zaak:

Indiener is een individuele partij die geen andere individuele belanghebbenden of organisaties met een belang in deze zaak vertegenwoordigt.

Het enkele feit dat een burger claimt dat hij een betrokken partij is op grond van het feit dat hij een belastingbetaler is die bezorgd is over de omstandigheden in CBP-faciliteiten en derhalve een beroep kan doen op de goede diensten van het NCP om deel te nemen aan een mediationproces met ondernemingen die op enige wijze betrokken zijn bij deze faciliteiten, leidt, volgens het NCP, niet tot ontvankelijkheid krachtens de OESO-richtlijnen.

Nu dat, volgens bovenstaande redenering, is vastgesteld dat het belang van de indiener in de zaak niet onder de OESO-richtlijnen valt, beschouwt het NCP een belangrijk criterium voor de ontvankelijkheid van de melding als niet vervuld. Het NCP besluit derhalve deze zaak niet in behandeling te nemen conform de reguliere procedure voor meldingen van specifieke gevallen, die het houden van bijeenkomsten met betrokken partijen zou inhouden en het publiceren van een volledige eerste evaluatie. Het NCP verklaart bij dezen dat deze zaak geen nader onderzoek rechtvaardigt.

4. Nadere overwegingen

Het NCP benadrukt het belang van ondernemingen om due diligence uit te voeren. In de OESO-richtlijnen voor Multilaterale Ondernemingen worden de positieve bijdragen die bedrijven kunnen leveren aan economische, ecologische en sociale vooruitgang erkend en gestimuleerd. Er wordt evenwel ook beseft dat zakelijke activiteiten ongunstige effecten kunnen hebben met

betrekking tot corporate governance, werknemers, mensenrechten, milieu, omkoping en consumenten. Due diligence is het proces dat ondernemingen moeten uitvoeren om daadwerkelijke en potentiële ongunstige effecten voor hun eigen activiteiten, hun toeleveringsketen en andere zakelijke relaties te identificeren, te voorkomen en te verminderen, en rekenschap te geven over hoe zij deze effecten aanpakken, zoals aanbevolen in de OESO-richtlijnen voor Multilaterale Ondernemingen. Effectieve due diligence moet ondersteund worden door inspanningen om verantwoord ondernemen in te bedden in beleid en managementsystemen en -doelstellingen om ondernemingen in staat te stellen ongunstige effecten die zij hebben veroorzaakt of waaraan zij hebben bijgedragen aan te pakken⁵.

In aanvulling hierop onderstreept het NCP het belang van het hebben van een intern klachtenmechanisme bij ondernemingen om het betrekken van belanghebbenden te bevorderen. Deze interne klachtenmechanismen moeten toegankelijk en transparant zijn om een efficiënte en correcte afhandeling van de klachten te waarborgen.

Zoals vermeld in de toelichting op de procedurele aanwijzingen voor NCP's vervullen de Nationale Contactpunten een belangrijke rol bij het vergroten van de bekendheid en effectiviteit van de Richtlijnen. Hoewel ondernemingen verantwoordelijk zijn voor de inachtneming van de Richtlijnen in de dagelijkse praktijk kunnen NCP's bijdragen aan de verbetering van de effectiviteit van de implementatieprocedures. Het NCP is daarom altijd bereid om bedrijven waar nodig te adviseren.

5. Conclusie

Het Nederlands NCP is van mening dat dit specifieke geval geen nader onderzoek rechtvaardigt en sluit dit specifiek geval met deze eerste evaluatie af. Het concludeert dat, terwijl de indiener redelijkerwijs klachten kan hebben over de behandelde kwesties, het belang van de indiener bij deze zaak niet onder de procedure voor specifieke gevallen van de OESO valt.

In aanvulling hierop onderstreept het NCP het belang van het hebben van een intern klachtenmechanisme bij ondernemingen om het betrekken van belanghebbenden te bevorderen.

Het NCP vindt het tevens van belang dat de overheid betrokken is bij het maatschappelijk middenveld en andere belanghebbenden met betrekking tot zorgen over het beleid of de contracten van de overheid, inclusief de kwesties die in dit specifieke geval aan de orde worden gesteld.

⁵ <http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>

De rol van Nationale Contactpunten (NCP's) is het bevorderen van de toepassing van de OESO-richtlijnen. De Nederlandse Regering heeft een onafhankelijk NCP ingesteld dat verantwoordelijk is voor zijn eigen procedures en besluiten in overeenstemming met de procedurele aanwijzingen in de Richtlijnen. Het Nederlandse NCP bestaat uit vier onafhankelijke leden, die worden bijgestaan door vier adviserende leden vanuit de meest betrokken ministeries. Het NCP Secretariaat is gehuisvest bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking is politiek verantwoordelijk voor het functioneren van het Nederlandse NCP. Meer informatie over de OESO-richtlijnen en het NCP kunt u vinden op www.oesorichtlijnen.nl

Dit is uitgave van:

Het Nationaal Contactpunt
OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061 | 2500 EB Den Haag
www.oesorichtlijnen.nl

© Ministerie van Buitenlandse Zaken | januari 2021